

- 1 a) Prečítaj báseň. Vypíš z nej číslovky.

Jeden otec

Danuša Dragulová-Faktorová

Jeden otec má dvoch synov,
troch kocúrov s labkou inou.

Doma má aj štyri dcéry,
päť psov v búde zuby cerí.

Šesť detí sa spolu hráva.
– To je málo, – zaznie vrava.

Sedem, to je číslo šťastia,
pri ohníku si čas krátia.

- b) Doplň do slovných úloh vhodné číslovky z básne tak, aby si vedel/-a úlohy vypočítať.
Každú číslovku môžeš použiť viackrát, ale nesmieš zmeniť jej tvar.

Mám _____ jablká pre _____ kamarátov. Koľko mám dať každému z nich tak, aby mali rovnako?

Na dvore je _____ detí. Každé má _____ cukríkov. Koľko cukríkov majú spolu?

Stará mama má _____ dcéry. Každá z nich má _____ deti. Koľko vnúčat má stará mama?

- 2 a) Prečítaj text. Nájdi v ňom číslovky.

b) Urči, koľký v poradí bol Tibor. Pomôž si kreslením.

Na dráhe bolo šesť pretekárov, ktorí sa blížili k cieľu. Vilo dobehol ako tretí. Pred Erikom boli ešte traja pretekári. Dušan bol šiesty. Zdeno dobehol medzi Erikom a Dušanom. Lukáš bol druhý. Koľký dobehol Tibor?

Opakuj si!

Číslovky sú slová, ktorými vyjadrujeme **počet osôb, zvierat, vecí alebo ich poradie**. Pýtame sa na ne otázkami:

Koľko? Koľkí? Napríklad päť, štyria, deviati.

Koľký/Koľkí v poradí? Napríklad tretí, štvrtá.

- 1 a) Prečítaj text. Nájdi v ňom čísla. Urči, počet čoho vyjadrujú.

Kačica divá

Kačica divá je častou obyvateľkou našich jazier, rybníkov a iných vodných plôch. Dĺžka tela kačice sa pohybuje v rozmedzí od 50 do 60 cm. Samček sa od samice odlišuje výraznejším sfarbením. Hlavu má sfarbenú nazeleno, s bielym pruhom na krku. Hniezdo si kačica stavia väčšinou v dutinách stromov. Znáša doň 10 až 12 vajíec. Potom na nich sedí asi 25 až 28 dní. Aj keď sa mláďatá liahnu veľmi životaschopné, od začiatku vedia plávať, samica na ne dáva pozor ešte 50 až 60 dní. Vtedy už vedia lietať.

- b) Prečítaj číslovky. Povedz, ktoré z nich sa nachádzali v texte zapísané číslom.

jeden	desať	štyri	dvadsaťpäť	trinásť	dva
dvanásť	sedem	päť	sedemnásť	osem	päť

- 2 a) Pozri si obrázok. Napíš, čo všetko je na ňom zobrazené a v akom počte.
b) Urči, ktorou otázkou sa na dané číslovky pýtame.

Vzor: *jedna vážka*
Koľko vážok? Jedna.

- 3 Prečítaj čísla. Zapíš ich slovami.
11, 5, 8, 10, 16, 4, 9, 18, 3, 15

Zapamätaj si!

Číslovky, ktorými vyjadrujeme počet osôb, zvierat, vecí, sa nazývajú základné číslovky. Môžeme ich zapísať číslom alebo slovom.

Pýtame sa na ne otázkami:

Koľko? Koľkí? Napríklad 2, 3, päť, štyria, deviati.

* Základné číslovky

- 4 a) Prečítaj základné číslovky v tabuľke. Nájdi aspoň dve, v ktorých nastáva spodobovanie.
 b) Pozri si pravopis základných čísloviek. Odpovedz na otázky pod tabuľkou.

1	jeden	11	jedenásť	21	dvadsaťjeden	31	tridsaťjeden
2	dva	12	dvanásť	22	dvadsaťdva	32	tridsaťdva
3	tri	13	trinásť	23	dvadsaťtri	33	tridsaťtri
4	štyri	14	štrnásť	24	dvadsaťštyri	34	tridsaťštyri
5	päť	15	pätnásť	25	dvadsaťpäť	35	tridsaťpäť
6	šesť	16	šestnásť	26	dvadsaťšesť	36	tridsaťšesť
7	sedem	17	sedemnásť	27	dvadsaťsedem	37	tridsaťsedem
8	osem	18	osemnásť	28	dvadsaťosem	38	tridsaťosem
9	deväť	19	devätnásť	29	dvadsaťdeväť	39	tridsaťdeväť
10	desať	20	dvadsať	30	tridsať	40	štyridsať

- A) Čo majú spoločné slová/časti slov vyznačené modrou farbou?
 B) Ktorú časť slova majú spoločnú slovom zapísané číslovky 20, 30, 40?
 C) Ktorú časť slova majú spoločnú slovom zapísané číslovky 21 až 29?
 D) Nájdi v tabuľke, ako zapisujeme slovom
 čísla 5 a 15, 6 a 16, 9 a 19. Na čo by si upozornil/-a ostatných?
 E) Čo označujú časti textu vyznačené červenou farbou?

Pozor!

Číslovku šestnásť
čítame ako „šesnásť“.

- 5 a) Zahraj sa na pána učiteľa/pani učiteľku. Skontroluj napísané číslovky. Napiš číslovky do zošita správne.

šesťnásť, tridsaťšesť, dvadsaťsedem, tridsaťtri,
 deväťnásť, dvadsaťtri, tricať, dvadcaťpäť

- b) Zapiš slovom čísla 45, 63, 72, 84, 92, 51, 48. Pomôž si tabuľkou z úlohy 4.

- 6 V rámčekoch sú vyskloňované tvary číslovky jeden. Doplň ich do viet.

jedného

jednom

jeden

jedného

jednému

jedným

Tento rok sa k nám prisťahoval _____ nový sused. V triede máme
 _____ žiaka, ktorý je výborný v matematike. _____
 spolužiakovi udelila pani učiteľka pochvalu. V meste sme videli _____
 pána hrať na gitare. Sestra mi rozprávala o _____ významnom
 vynálezcovi. Na ihrisku som bol s _____ kamarátom.

- 1 Pracujte vo dvojiciach. Prečítajte číslovky zapísané slovom aj číslom. Určite, ktoré z nich sú základné a ktoré vyjadrujú poradie. Zistite, čím sa líši ich zápis číslom. Skúste sformulovať pravidlo o tom, akým spôsobom zapisujeme číslom základné číslovky a akým spôsobom číslovky vyjadrujúce poradie.

Píšeme	Čítame
3	tri
26	dvadsaťšesť
18	osemnásť
20	dvadsať
43	štyridsaťtri

Píšeme	Čítame
3.	tretí, tretia, tretie...
26.	dvadsiaty šiesty, dvadsiata šiesta...
18.	osemnásty, osemnásť, osemnásť...
20.	dvadsiata, dvadsiaty, dvadsiate...
43.	štyridsiate tretie, štyridsiaty tretí...

- 2 a) Prečítaj text. Nájdi v ňom základné číslovky.
b) Nájdi v texte číslovky, ktoré vyjadrujú poradie.

Spam

Denne naše emailové adresy zaplavuje množstvo spamu (hromadne rozosielaných emailov), väčšinou obchodného zamerania. Prvý spam poslal 3. mája 1978 Gary Thuerk. Okrem iného obsahoval pozvánku na predstavenie nových produktov. Email si prečítalo pravdepodobne 200 ľudí, pričom 40 z nich na stretnutie prišlo. Spam však nie je len obťažujúci, okrem podvodných ponúk môže obsahovať aj nebezpečné vírusy. Preto je lepšie vytvoriť si dve e-mailové schránky. Prvú môžete využívať na komunikáciu s blízkymi a priateľmi, druhú vtedy, keď sa prihlasujete na rôzne internetové stránky.

- 3 Prečítaj číslovky v rámečkoch. Nájdi ich vo vetách zapísané číslami.

druhým

dva

prvá

druhá

tretia

prvým

Spam sa šíri dvomi spôsobmi: 1. spôsobom je šírenie správy v rôznych diskusných skupinách. 2. spôsobom je rozosielanie kópie tej istej správy konkrétnym ľuďom priamo na ich email. Proti spamu sa môžeme brániť dodržiavaním viacerých zásad:

1. zásada: Vytvorte si 2 emaily – jeden bude na prihlasovanie na rôzne stránky.
2. zásada: Používajte kvalitný antivírusový program.
3. zásada: Neotvárajte emaily neznámych odosielateľov ani hromadné emaily.

Zapamätaj si!

Číslovky, ktorými vyjadrujeme **poradie osôb, zvierat alebo vecí**, sa nazývajú **radové číslovky**. Môžeme ich **zapísať číslom** alebo **slovom**. Ak ich zapíšeme číslom, dáme za ne bodku. Pýtame sa na ne otázkami:

Koľký/Koľkí v poradí? Napríklad druhý, tretia, 5., 26.

★ Radové číslovky

- 4 a) Prečítaj radové číslovky v tabuľke.
b) Pozri si pravopis písania radových čísloviek. Odpovedz na otázky pod tabuľkou.

1. prvý	11. jedenásty	21. dvadsiaty prvý	31. tridsiaty prvý
2. druhý	12. dvanásty	22. dvadsiaty druhý	32. tridsiaty druhý
3. tretí	13. trinásty	23. dvadsiaty tretí	33. tridsiaty tretí
4. štvrtý	14. štrnásty	24. dvadsiaty štvrtý	34. tridsiaty štvrtý
5. piaty	15. pätnásty	25. dvadsiaty piaty	35. tridsiaty piaty
6. šiesty	16. šestnásty	26. dvadsiaty šiesty	36. tridsiaty šiesty
7. siedmy	17. sedemnásty	27. dvadsiaty siedmy	37. tridsiaty siedmy
8. ôsmy	18. osemnásty	28. dvadsiaty ôsmy	38. tridsiaty ôsmy
9. deviaty	19. devätnásty	29. dvadsiaty deviaty	39. tridsiaty deviaty
10. desiaty	20. dvadsiaty	30. tridsiaty	40. štyridsiaty

- A) Čo majú spoločné slová/časti slov vyznačené modrou farbou?
B) Ktorú časť slova majú spoločnú slovom zapísané číslovky 20., 30., 40.?
C) Ktorú časť slova majú spoločnú slovom zapísané číslovky 21. až 29.?
D) Nájdi v tabuľke, ako zapisujeme slovom číslovky 5. a 15., 6. a 16., 9. a 19. Na čo by si upozornil/-a ostatných?
E) Čo označujú časti textu vyznačené červenou farbou?

5 Prečítaj nahlas.

5 monitorov – 5. monitor 1 počítač – 1. počítač 3 správy – 3. správa
29 článkov – 29. článok 19 stránok – 19. stránka 1 myš – 1. myš

6 Prepíš slovné spojenia do zošita. Číslovky zapíš číslom.

tretí email piata klávesnica dvadsiaty vírus
pätnásta stránka päťdesiaty návštevník osemdesiaty tretí nákup
štyridsiaty ôsmy SPAM osemnásť reklama dvanásť heslo

7 a) Prečítaj text. Doplň doň vhodné číslovky vyjadrené slovom. Napíš text do zošita. b) Podčiarkni v texte základné a radové číslovky dvomi rôznymi farbami.

Pamätám si na svoju _____ emailovú adresu. Používal som ju asi _____ rokov. Posledný rok som dostal každý deň najmenej _____ správ, ktoré boli označené ako SPAM. Preto som si vytvoril aj _____ emailovú adresu. Minule som si chcel kúpiť cez internet _____ počítačové hry. Mali len _____, tá _____ bola všade vypredaná.